

ქორწინებისგარეშე დაბადებულ ბავშვთა უფლებები - ზოგადი მიმოხილვა

საოჯახო კანონმდებლობა იცავს ისეთ ქორწინებას, რომელიც ოჯახის შექმნის მიზნით ქალისა და მამაკაცის ნებაყოფლობით კავშირზეა დამყარებული და რეგისტრირებულია სააგენტოს ტერიტორიულ სამსახურში. სწორედ ქორწინების რეგისტრაციით ხდება შემდგომში მშობლებისა და შვილების სამართლებრივი ინტერესების დაცვა.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი განმარტავს, რომ ქორწინება მიჩნეულია ქალისა და მამაკაცის კავშირად და როგორც პროფესორი რ.შენგელია აღნიშნავს, ამ “კავშირს” განმსაზღვრელი მნიშველობა ენიჭება. იგი მიუთითებს იმაზე, რომ ქორწინება არ არის სამოქალაქო სამართლებრივი გარიგების ადეკვატური ცნება, თუმცა არც იმის უარყოფა შეიძლება, რომ ქორწინებაში გარიგების ელემენტები თვალნათლივია. გარდა ამისა, სიტყვა “კავშირი” ქორწინების რელიგიურ იდუმალეზასაც გულისხმობს, რაშიც, სამართლებრივთან ერთად, ზნეობრივ-ეთიკური, რელიგიური და სულიერი, მათ შორის, ინტიმური ურთიერთობებიც მოიაზრება. აქედან გამომდინარე, როდესაც კანონმდებელი ამხვილებს ყურადღებას ქალისა და მამაკაცის კავშირზე, ქორწინების ცნებაში ორ მნიშვნელობას დებს:

1. ქორწინება არის იურიდიული ფაქტი, რასაც შედეგად მოჰყვება ქალსა და მამაკაცს შორის მეუღლეობრივი ურთიერთობის წარმოშობა;
2. ქორწინება განსაზღვრავს ცოლისა და ქმრის განსაკუთრებულ სამართლებრივ სტატუსს. ამ ორი მნიშვნელობის გაერთიანებით კანონმდებელმა ერთიან ცნებაში მოაქცია ქორწინების რეგისტრაცია და ქორწინებაში მყოფ პირთა სამართლებრივი მდგომარეობაც.

ვიდრე განვიხილავდეთ საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ქორწინების გარეშე დაბადებულ ბავშვთა უფლებებსა და მოვალეობებს, სასურველი იქნება თვალი გადავავლოთ წინა საუკუნეების საქართველოში, ისტორიული წყაროების მიხედვით, ქორწინების ინსტიტუტი როგორ არეგულირებდა და იცავდა დაუქორწინებელ პირთაგან დაბადებული ბავშვის ინტერესებს.

ქორწინების ქართული ინსტიტუტის კვლევისას, ივ. ჯავახიშვილი თავის ნაშრომში მიუთითებდა, რომ საქართველოში დაუქორწინებელ პირთაგან შობილი ბავშვი თავისი ღირსებითა და უფლებით, კანონის თანახმად დაბლა იდგა კანონიერ ქორწინებაში დაბადებულ ბავშვთან შედარებით [1, 144].

უკანონოდ დაბადებულ ბავშვთა სამამეკვიდრეო უფლებები ქართულ სამართალში ასევე უაღრესად შეზღუდული იყო ვახტანგ VI-ის სამართლის წიგნის მიხედვითაც, იგი პირდაპირ უთითებს “ნაბიჭურის წილი არ არის მამულში”, თუმცა სხვა შემთხვევაში გარკვეული შეღავათებია დაუქორწინებელ პირთაგან შობილ შვილებზე- მაგალითად თუ ნაბიჭვარი ძმებს ეყმობა, მაშინ “ძმებმა ერთი ყმის ალაგს უნდა არჩინონ”.

ქართული კანონმდებლობისაგან განსხვავებით, რომის სამართლის მიხედვით არასაქორწინო ფაქტობრივი კავშირი წარმოშობდა სამართლებრივ უფლებებს და მოვალეობებს, ასეთ ქორწინებას რომში კონკუბინატად იხსენიებდნენ. ამ კანონის თანახმად ბავშვს ჰქონდა იგივე უფლებები, როგორც

ქორწინების შედეგად დაბადებულ ბავშვს. ასევე შეეძლო მემკვიდრეობის მიღების უფლება მამის ქონებიდან და ჰქონდა ალიმენტის მიღების უფლებაც.

საოჯახო კანონმდებლობა დეტალურად არეგულირებს რეგისტრირებულ ქორწინებაში დაბადებულ ბავშვთა უფლებებს, რომლებიც მათ წარმოეშობათ დაბადებისთანავე, რასაც ვერ ვიტყვით ქორწინებისგარეშე დაბადებული ბავშვების მიმართ. აღნიშნული სამართლებრივი ურთიერთობები რეგულირდება სამოქალაქო კოდექსის რამდენიმე მუხლით - თუ მშობლები დაქორწინებული არ არიან ერთმანეთთან, ჩანაწერი ბავშვის დედის შესახებ კეთდება დედის განცხადებით, ხოლო ჩანაწერი მამის შესახებ-ბავშვის მშობლების ერთობლივი განცხადებით ან სასამართლოს გადაწყვეტილებით. იმ შემთხვევაში, თუ ბავშვის მამად აღიარებულია სავარაუდო მამა, მაშინ ბიოლოგიურ დედასა და მამას ეკისრებათ ისეთივე ვალდებულებები შვილის ზრუნვაზე, როგორც მათ დაეკისრებოდათ რეგისტრირებულ ქორწინებაში. დაუქორწინებელი მშობლებისაგან ბავშვის დედად პირის აღიარება ეყრდნობა მისგან ამ ბავშვის გაჩენის ფაქტს, დედის მიერ ბავშვის გაჩენის ფაქტი შეიძლება დადასტურდეს სამედიცინო დაწესებულების მიერ, სადაც დაიბადა ბავშვი.

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, დაუქორწინებელი მშობლებისაგან დაბადებული ბავშვები კანონით მემკვიდრეები არიან დედის გარდაცვალების შემდეგ, ხოლო დაუქორწინებელი მშობლებისაგან დაბადებული ბავშვები მამის მემკვიდრეები არიან, თუ მამობა ნებაყოფლობით იქნება აღიარებული ან დადგენილი სასამართლოს მიერ. ქორწინებისგარეშე შობილი ბავშვი მამის მემკვიდრედ ჩაითვლება, თუ მამობა აღიარებულია კანონით დადგენილი წესით [2, 3].

როდესაც ბავშვის მშობლები დაქორწინებულნი არ არიან და სავარაუდო მამა აცხადებს, რომ გაჩენილი ბავშვი მისი შვილი არ არის, შეიძლება მამობა სასამართლო წესით დადგინდეს. მამობის დადგენა ხდება სასამართლოში, სარჩელის შეტანის გზით. თუ რა გარემოებების არსებობისას დგინდება მამობა დაუქორწინებელი მშობლების შემთხვევაში, ამას აზუსტებს საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1190-ე მუხლი. კანონის შესაბამისად, სასამართლო მხედველობაში იღებს შემდეგ გარემოებებს; მამობის დადგენისას სასამართლო მხედველობაში იღებს ბავშვის დედისა და მოპასუხის ერთად თანაცხოვრებას, (ბავშვის ერთად აღზრდას ან რჩენას) საერთო მეურნეობის წარმოებას ბავშვის დაბადებამდე ან რაიმე დამამტკიცებელ საბუთს, რომელიც სავსებით ადასტურებს მოპასუხის მიერ მამობის აღიარებას [3, 155].

უკანასკნელ წლებში თავი იჩინა ოჯახური ცხოვრების ალტერნატივებმა, მათ შორის აქტუალურია ერთობლივი ცხოვრება ქორწინების გარეშე. სამწუხაროდ ბოლო 15 წლის მანძილზე საგრძნობლად გაიზარდა დაუქორწინებელი მშობლებისაგან შვილების დაბადების ფაქტების რაოდენობა, არარეგისტრირებული ქორწინებები. მრავალი დამკვირვებელი განიხილავს არსებულ სოციალურ პრობლემებს, რომლებიც არ უნდა დარჩეს საზოგადოების ყურადღების მიღმა. მათ შორის შეიძლება გამოიყოს შემდეგი პრობლემები: ქორწინების შემცირება; @ქორწინებისგარეშე წყვილთა თანაცხოვრება; @ქორწინებისგარეშე გაჩენილ ბავშვთა რაოდენობრივი ზრდა და ძირითადად მარტოხელა დედების რაოდენობის მატება.

მარტოხელა დედების ეკონომიური მდგომარეობა თანდათან უფრო მძიმდება. ხშირ შემთხვევაში მარტოხელა დედა ცხოვრობს სიღარიბის ზღვარზე ან მის მიღმა. ქალები საუკუნეების მანძილზე ცდილობდნენ მოეპოვებინათ იგივე უფლებები და თავისუფლებები, რაც მამაკაცებს გააჩნდათ.

საზოგადოებაში, სადაც ქორწინებას დიდი ყურადღება ეთმობა, მარტოხელა დედები ხშირად თავს საზოგადოებისაგან გარიყულად და დამცირებულად გრძნობენ და მათზე დაკისრებულ ვალდებულებას შეუძლებლად თვლიან. მრავალრიცხოვანი გამოკვლევები საშუალებას იძლევა, გამოვთქვათ მოსაზრება, რომ ქორწინებისგარეშე დაბადებული ან მარტოხელა დედების მიერ გაზრდილი ბავშვები ხშირად საჭიროებენ მატერიალურ, მორალურ დახმარებას და გვერდში დგომას სახელმწიფოს მხრიდან. ჰუმანურობის პრინციპების შესაბამისად, ასეთი ოჯახები უნდა დებულობდნენ მათთვის საჭირო მხარდაჭერას.

ქორწინებისგარეშე დაბადებულ ბავშვთა უფლებები მკაფიოდ არის დაცული ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციაში. იგი ეყრდნობა სოციალურ და სამართლებრივ პრინციპს, რომელიც მოიცავს ბავშვების დაცვასა და კეთილდღეობას ეროვნულ საერთაშორისო დონეზე. აღნიშნული პრობლემები პირდაპირ ეხმაურება ევროპულ კონვენციას ქორწინებისგარეშე დაბადებულ ბავშვთა სამართლებრივ სტატუსთან მიმართებაში.

სახელმძღვანელოში “ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო სამართალი ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მიხედვით” ვეცნობით, რომ “ოჯახური ცხოვრების” ცნება არ იზღუდება მხოლოდ ქორწინებაზე დამყარებული ურთიერთობით და შეიძლება მოიცავდეს სხვა “ოჯახურ კავშირებსაც”. ასეთ ურთიერთობას აქვს საკმარისი მდგრადობა და ამ ურთიერთობის შედეგად დაბადებული შვილი არის “ოჯახის ერთეულის” ნაწილი მისი დაბადების მომენტიდან და თავად ამ ფაქტის გამო... რადგან მამაკაცისა და ქალის თანაცხოვრება არ მიიჩნევა ოჯახური ცხოვრებისათვის აუცილებელ პირობად [4, 180].

ბელგიის კანონმდებლობის მიხედვით ქორწინებისგარეშე შვილების აღიარება მხოლოდ მაშინ მოხდებოდა თავიანთი დედის შვილებად, თუ დედა ფორმალურად ცნობდა თავის დედობას. ამ საქმეზე ევროპულმა სასამართლომ განაცხადა, რომ დედასა და შვილს შორის ბიოლოგიური კავშირი ქმნის ოჯახურ ცხოვრებას, (მე-8 მუხლი) რაც ასევე ვრცელდება დედისა და უკანონო შვილების შემთხვევაზე, ვინაიდან კონვენცია არ განასხვავებს “კანონიერ” და “უკანონო” შვილებს [4, 181].

ევროპულმა სასამართლომ ასევე დაადგინა, რომ დაუქორწინებულ მშობლებს შორის ბუნებრივი ოჯახური ურთიერთობის ნორმალურად განვითარება მოითხოვს, რომ მათი შვილები იმავე სამართლებრივ და სოციალურ მდგომარეობაში იმყოფებოდნენ, რომელშიც არიან კანონიერ ქორწინებაში დაბადებული ბავშვები. მშობელთა ქორწინებასთან დაკავშირებული მდგომარეობის გამო შვილების განსხვავებულ სამართლებრივ მდგომარეობაში ჩაყენება იკრძალება. (კონსტიტუციის მე-8 მუხლი, დისკრიმინაციის აკრძალვის შესახებ მე-14 მუხლთან ერთად) [4, 181].

საქართველოს კონტიტუციის 36-ე მუხლის თანახმად, “სახელმწიფო ხელს უწყობს ოჯახის კეთილდღეობას. დედათა და ბავშვთა უფლებები აღიარებულია, დაცულია კანონით”. მიუხედავად ამისა, ხშირ შემთხვევაში დედებს არ შესწევთ უნარი, დაიცვან საკუთარი უფლებები, რადგანაც ბავშვის წარმოშობის დადგენა ბევრ პრობლემას შეუქმნის მომავალში, როგორც თავად ბავშვს, ასევე დედასაც.

ქორწინებისგარეშე დაბადებულ ბავშვთა დაბადების მოწმობებში ჩანაწერი მამის არსებობის შესახებ არ არის დაფიქსირებული, რაც შემდგომში ბავშვზე მტკივნეულად აისახება. ბავშვს აქვს უფლება იცოდეს ვინ იყო მისი ბიოლოგიური მამა. მამა კი ვალდებულია იკისროს პასუხისმგებლობა და სცნოს

თავი ბავშვის მამად, რადგან ის ბავშვი, რომელიც დაიბადა არარეგისტრირებულ ქორწინებაში თავს არ უნდა გრძნობდეს დაბეჩავებულად. ზოგადად ასეთ პირობებში დაბადებული ბავშვები ძალიან რთულ მდგომარეობაში იმყოფებიან, რადგან არც მემკვიდრეები არიან მამის ქონებისა და არც არანაირი ეკონომიური დახმარება მშობლების მხრიდან მათ არ გააჩნიათ, სწორედ ამიტომ ვალდებულება იქნება მშობლების მხრიდან აუცილებელი.

სულ ახლახან სამოქალაქო კოდექსის 1190-ე მუხლში შევიდა ცვლილება, მამობის აღიარების ფაქტთან დაკავშირებით. აღნიშნული ცვლილება, დაარეგულირებს სადაო მამობის საკითხს. რა მოვალეობები ეკისრება ბავშვის ბიოლოგიურ მამას და როგორ იცავს კანონი ე.წ. უკანონო შვილებს?

კანონი, რომელიც ითვალისწინებს იძულების წესით მამობის დადგენას, ძალადობისაგან დაცვის ორგანიზაციის ქსელის ფარგლებშია შემუშავებული. იგი დაფუძნებულია იმ მოთხოვნაზე, რაც დღეს საზოგადოებას აწუხებს, ვინაიდან ქალი, რომელსაც ჰყავს არალეგალურად გაჩენილი შვილი, და მასთან ერთად ბავშვიც, დისკრიმინაციას განიცდიან.

მისასალმებელია ის ფაქტი, რომ ამ კანონის თანახმად საქართველოში ქორწინებისგარეშე დაბადებული ბავშვის მამობა ახალი წესით დადგინდება. ყველა მამას, რომელიც ასეთი ბავშვის მამობაზე უარს აცხადებს, საკუთარი სტატუსის მოპოვება@ კანონის ძალით მოუწევს. მათთვის გენეტიკური ანალიზის დნმ-ის ჩატარება შესაძლებელი გახდება. ეს აუცილებლობა ბოლო პერიოდის სტატისტიკამ გამოიწვია, რომლის მიხედვითაც ძალიან გაიზარდა ქორწინებისგარეშე დაბადებული ბავშვებისა და მარტოხელა დედების რიცხვი.

დნმ-ის ექსპერტიზის ჩატარება ძირითადად საჭირო გახდება მაშინ, როდესაც სასამართლოში მიმდინარეობს დავა ბავშვის მამობის დასადგენად. დნმ-ის ექსპერტიზის დასკვნა არის მტკიცებულების ერთ-ერთი სახე.

იმ შემთხვევაში, როდესაც სასამართლოში საქმის განხილვის დროს რომელიმე მხარე არ ეთანხმება წარმოდგენილი ექსპერტიზის დასკვნას, მას, კანონის თანახმად, უფლება აქვს მოითხოვოს განმეორებითი ექსპერტიზის ჩატარება. ასევე ერთ-ერთ მხარეს უფლება აქვს, გაასაჩივროს აღნიშნული გადაწყვეტილება. თუ სადაო მამა აღიარებული იქნება ბავშვის მამად და მიიღებს ალიმენტს, იგი ასევე გახდება მამის ქონების მემკვიდრეც.

ქორწინებისგარეშე დაბადებულ ბავშვთა მდგომარეობის შესწავლა უმნიშვნელოვანესია სამართლებრივი თვალსაზრისითაც. ყველა ადამიანი დაბადებიდან თავისუფალია კანონის წინაშე. პატივს სცემენ ბავშვის აზრს, სინდისისა და რელიგიური რწმენის თავისუფლებას. ბავშვთა უფლებების დაცვის საერთაშორისო კონვენციაE ითვალისწინებს ბავშვთა თანასწორუფლებიანობას და კრძალავს მათ დიფერენციაციას.

სამწუხაროდ სასოწარკვეთილ, მარტოხელა ქალებს, უჩნდებათ შიში და ზოგიერთი მათგანი ტოვებს შვილს სამშობიაროში, იკეთებს აბორტს, კლავს ბავშვს , რადგან უკანონო ბავშვის გაჩენა დიდ სირთულეს შეუქმნის შემდგომში, როგორც დედას, ასევე ბავშვს, ამიტომაც ეს ადამიანები რადიკალურ ზომებს მიმართავენ.

ქორწინებისგარეშე დაბადებული ბავშვები, რომელთა გაზრდაზეც დედებმა უარი განაცხადეს, ძალაუნებურად ქუჩაში აღმოჩნდებიან. მათ მიმართ გამოვლენილმა უყურადღებობამ შეიძლება საფრთხე შეუქმნას მოზარდების ნორმალურ ფიზიკურ განვითარებას, შეურაცხყო მათი პიროვნული ღირსება, დააკნინოს ზნეობრივი ფასეულობები და დაარღვიოს კანონიერი უფლებები.

სახელმწიფო ვალდებულია იზრუნოს ბავშვის უფლების დაცვაზე. შეძლებისდაგვარად მაქსიმალურად უზრუნველყოს ბავშვის ჯანსაღი განვითარება, რათა იგი იზრდებოდეს ბედნიერების, სიყვარულისა და ურთიერთობების ატმოსფეროში. მოზარდთა დაცვა სახელმწიფოსთვის უნდა იყოს პრიორიტეტი.

არ უნდა დაგვავიწყდეს, რომ თითოეული ჩვენთაგანის მოვალეობაა, წვლილი შევიტანოთ ქორწინებისგარეშე დაბადებული ბავშვების უფლებების დაცვის სფეროში. თუკი კანონი არ ითვალისწინებს ამა თუ იმ უფლების დაცვას, ჩვენ უნდა შევძლოთ ამის შეცვლა, გამოსწორება. სახელმწიფო უნდა იყოს მთლიანი ჯაჭვის რგოლი, რომლის სამომავლო მიზანი საზოგადოებასთან სწორი და სამართლიანი ურთიერთობის უზრუნველყოფაა. სახელმწიფო არის ის ძლიერი ძალა, რომელიც არ ახდენს ადამიანების დიფერენციაციას მათი ფერის, ასაკის, სქესის და სოციალური წარმოშობის მიხედვით. სამართალმა და საზოგადოებამ სწორი გზით უნდა იაროს.

ევროსაბჭოს წევრი სახელმწიფოების მიერ წარმატებული ნაბიჯები იდგმება ქორწინებისგარეშე დაბადებულ ბავშვთა სამართლებრივი სტატუსის გაუმჯობესების ათვის. აღნიშნული საკითხის სრულყოფილი შესწავლა ხელს შეუწყობს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ქორწინებისგარეშე დაბადებული ბავშვების უფლებების ჰარმონიზაციას.

ამდენად, ქორწინებისგარეშე დაბადებულ ბავშვთა სამართლებრივი მდგომარეობის საფუძვლიანი შესწავლა კანონთან მიმართებაში ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესია სამართლებრივი და სოციალური ნაკლოვანებების ფორმულირების თვალსაზრისით. საქართველო, როგორც განვითარებადი ქვეყანა, აქტიურად უნდა ჩაებას გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის რეკომენდაციებში, საქართველოს კანონმდებლობაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის მიზნით, ასევე მიზანმიმართულად განახორციელოს შესაბამისი პროგრამები და სახელმწიფო ვალდებულებები.

გამოყენებული ლიტერატურა

1. ჯავახიშვილი ივ. 1982. *თბუღლებანი 12 ტომად*. ტომი VI. თბილისი.
2. ახვლედიანი ზ. 1997. *მემკვიდრეობის სამართალი*. თბილისი: სამართალი.
3. ჭანტურია ლ., ზოიძე ბ., ნინიძე თ., შენგელია რ., ხეცურიანი ჯ., 2000. *საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის კომენტარი*. წიგნი მეხუთე. თბილისი: სამართალი.
4. კორკელია კ., ქურდაძე ი., 2004. *ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო სამართალი ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მიხედვით*. თბილისი: ევროპის საბჭოს საინფორმაციო ბიურო საქართველოში.

Lia Chiglashvili
Grigol Robakidze University

The family legislation protects such marriage, which is based on the voluntary union between a man and a woman for the purpose of making a family and is registered in the territorial service of an agency. The legal interests of children and parents are defended namely with the marriage registration in future.

The family legislation regulates in details the rights of children born in marriage which they are given since they are born what we cannot say about those ones born out of marriage. The mentioned legal relations are regulated on the basis of several articles of the Civil Code. If the parents are not married with one another, the record about a child's mother is made on the basis of mother's declaration, and the record about father is made on the basis of joint declaration made by parents of a child or on the basis of the court resolution. In case if any presumable father is recognized as a child's father, then the biological mother and father are obliged to take the same obligations on taking care of a child, as they would be charged when been in registered marriage. Unmarried parents may recognize mother's existence which is based on the fact of delivering this baby, and the fact of delivering the baby by mother may be approved by the medical institution where the baby was born.

According to the legislation of Georgia, children born out of marriage are legal heirs after mother dies, and those children born out of marriage are heirs of father if the paternity is recognized voluntarily or determined by the court. Father of a baby born out of marriage will be considered if the paternity is recognized with the determined rule.

When parents of a child are not married and presumable father declares that a baby born is not his child, the paternity may be determined at the court by the way of raising the claim. The fact of establishing paternity in case of having unmarried parents is specified by the Article 1190 of Civil Code of Georgia. In relevance with the law, the court takes into consideration the following circumstances:

- The birth of a baby by unmarried parents is established on the basis of the declaration submitted by parents jointly to the territorial service of the agency;
- The birth of a baby by unmarried parents is also established on the basis of the joint declaration made by parents and submitted to the Diplomatic Representation of Georgia or Consular Department;
- While establishing the paternity, the court takes into consideration the fact of co-living of a child's mother and a defendant or any other document certifying the recognition of father by a defendant.

During recent years, the alternatives of family living have emerged, including the fact that it is actual to live together but not being in marriage. Unfortunately, during the last 15 years the number of facts of bearing the children by unmarried parents has increased significantly, also the unregistered marriages. Lots of observers discuss the existing social problems which should not be left beyond the social attention. Among them the following problems may be distinguished: decrease of marriage; co-living of couples out of marriage; increase of numeracy of children born out of marriage and mainly the increase of lonely mothers.

The economic condition of lonely mothers becomes heavier gradually. In rare cases, lonely mothers live in extreme poverty or beyond it. Women during many centuries tried to gain the same rights and freedom that the men had. In the society where the marriages is paid great attention to, lonely mothers often feel themselves as cast ashore from the society and humiliated, and consider their obligations as impossible. The numerous researches give the possibility to conclude that the children born out of marriage and brought up by lonely

mothers often need the material and moral assistance and support from the government. According to the principles of humanity, such families should receive the necessary assistance.

The rights of children brought out of marriage are clearly defended in the declaration of human rights. The mentioned problems directly respond to the European Convention about the legal status of the children born out of marriage.

In the manual “The international law of human rights according to the European Convention on human rights” we get acquainted with the fact that the notion “family life” is not limited only to the relation based on the marriage and may include other “family links”. Such relation has enough stability and a baby born as a result of this union is the part of “family item” since the moment of his/her birth and due to this fact itself....because the co-living of a man and a woman is not considered as the necessary condition for family life.

The European court has established that the normal development of the natural family union between unmarried parents requires their children to be in the same legal and social condition in which children born in illegal marriage. Due to the condition related to their marriage, it is prohibited to put the children in different legal condition. (Article 8, Constitution, together with the article 14 about Prohibiting the Discrimination).

According to the Article 36 of the Georgian Constitution, “The government assists the family welfare. The rights of mothers and children are recognized, are protected by law.” Despite this, in most cases mothers are not able to protect their own rights, because the establishment of a child’s origin will make lots of problems in future, for a baby himself as well as mother.

In the Birth Certificates of children born out of marriage, the record about their fathers is not fixed, which further will painfully be reflected on a child. A child has right to know the identity of his/her biological father. And father is obliged to take responsibility and recognize himself as the father of a child, because this child, who was born in unregistered marriage, must not feel himself/herself humiliated. Generally, children born in such conditions are in rather complicated situation, because they are neither heirs of their fathers’ property nor have the economical assistance from their parents; exactly such type of obligation will be necessary to present from parents’ side.

Just recently, the modification in the article 1190th of the Civil Code of Georgia has been made related to the fact of recognizing the paternity. All fathers who refuse the paternity of such child will have to obtain the own status lawfully. They will be obliged to make the DNM test which is the genetic analysis. This necessity has caused the statistics of the last period, according to which the number of lonely mothers and children born out of marriage has increased greatly.

Every individual is free in front of the law after been born. A child’s opinion, honesty and freedom of religious faith are respected. The international convention for defending children’s rights considers the equality of children and prohibits their differentiation. The government is obliged to take care about a child’s rights as possible and maximally provide his/her healthy development.

We do not have to forget that each of us is obliged to contribute in the field of defending the rights of children born out of marriage. If the law does not foresee the defense of this or that right, we should try to change this, eradicate. The government has to be the circle of the entire chain, the future aim of which is the provision of

right and fair relation with the society. The Government is that strong power which differentiates humans according to their color, age and social origin. The law and the society have to lead right way.

Thus, the fundamental study of the legal condition of children born out of marriage in relation to the law is one of the most important things from the viewpoint of legal and social defect formulation. Georgia, as the developing country, has to actively take part in the recommendations given by UN organizations for the purpose of making amendments and modifications in the legislation of Georgia, also to purposefully develop the relevant programs and state obligations.